

Lőrinczy György

(Nagykálló, 1860. december 26-Budapest, 1941. január 28.)

Apai ágon régi földbirtokos kállói családból származott, de csecsemő korában elkerült szülőföldjéről. Alig féléves volt, amikor édesanyja szűkebb hazájába, Gömörbe költöztek. Apja Rimaszombatban lett sikeres és tekintélyes ügyvéd. Ő is ott kezdte a gimnáziumot, majd Késmárkon és Sárospatakon fejezte be. Érettségi után a pesti egyetem bölcsészeti és jogi karán tanult. 23 éves korában a rimaszombati takarékpénztár tisztviselője és a Gömör-Kishont című lap szerkesztője lett. 1889-től hosszú időn át Komáromban, Nyitrán, Rimaszombatban és Budapesten tanfelügyelő volt. Írói pályáját gimnazista korában versekkel kezdte. Első kötete 1881-ben Nefelejts címmel jelent meg. Verset később is írt, elsősorban mégis prózaírónak vallotta magát. Irodalmi példaképeinek Jókait és Tompa Mihályt tekintette. Kortársai közül Pósa Lajossal és Móra Ferencsel volt a legszorosabb kapcsolatban. 1908-tól tagja volt a Petőfi, 1914-től pedig a Kisfaludy Társaságnak is. 1914-ben a Ferenc József Rend Lovagkeresztjével tüntették ki. A szülőföld csak a 20-as években fedezte fel magának Lőrinczyt, aki a Bessenyei Társaság meghívására ekkor többször is szerepelt Nyíregyházán. Halála után, 1943. május 29-én, emléktáblát helyeztek el szülőháza falán. Ez a tábla azonban a háború alatt megrongálódott, az 50-es évek végén pedig, a ház tatarozása idején nyomtalanul eltűnt. Néhány éve új emléktábla került szülőháza falára.

Fontosabb művei:

A magam földjén, 1898; Falusi potentátok, 1900; Megtépett fészkek, 1902; Dejanira és más novellák, 1913; Az öreg pandúr, 1921; A Pósa asztal, 1922; Az üveghegy, 1922; A boldogság császára, 1927; Tatárok a szárazvölgyön, 1934; Mesél a falu, 1938.

Lásd még: Nyíregyháza.

Irodalom:

Lőrinczy György emléktáblája. Erdélyi Szemle, 1943.

Pál György: Lőrinczy György. Szellemi elődeink 2. A Bessenyei Társaság Füzetei. Nyíregyháza, 1989.

/Katona Béla: Szabolcs-Szatmár-Bereg irodalmi topográfiája, II. Ajaktól Zsurkig Nyíregyháza : Jósa Múz. 1996./